

8.2 Texte/Übungen

I. "Der R̥ṣi erzählt Gopāla das Rāmāyaṇa"

1. गोपालो ग्रामे वसति । 2. तस्य ग्रामस्य समीपे वनं वर्तते । 3. तस्मिन् वने तापसा वसन्ति । 4. वनस्य मध्य आश्रमो वर्तते । 5. तापसास्तस्मिन्नाश्रमे वसन्ति । 6. ते कुटुम्बानि त्यजन्ति वनं च गच्छन्ति । 7. तत्र ते मुक्तिं काङ्क्षन्ति । 8. आश्रमे ते कथं मुक्तिं लभन्ते ? 9. प्रातर्यदा सूर्य उद्गच्छति तदा तापसा ईश्वरं पूजयन्ति । 10. ततो वृक्षाणां तले भूमावुपविशन्ति ध्यानं च कुर्वन्ति । 11. सायमपि पुनरीश्वरं पूजयन्ति । 12. रात्र्यामपि ते ध्यानं कुर्वन्ति । 13. एवं तापसा ईश्वरस्य पूजनेन मुक्तिं लभन्ते । 14. आश्रमे सर्वत्र वृक्षा रोहन्ति । 15. भोजनाय तापसा वृक्षेभ्यः फलान्यानयन्ति खादन्ति च ।

16. वृक्षेषु कपयो वसन्ति । 17. ते वृक्षाद्वृक्षं लवन्ते । 18. कपिभ्योऽपि वृक्षाणां फलानि रोचन्ते ते च तानि खादन्ति ।

19. अस्ति तस्मिन्नाश्रमं एक ऋषिः । 20. ऋषिः सत्यं बोधति । 21. स श्रुतीनां सूक्तानि पश्यति । 22. शिष्याः श्रुतीः पठन्ति । 23. गोपालोऽपि तस्यर्षेः शिष्योऽस्ति । 24. स ऋषिं वन्दते । 25. अद्य स ऋषेर्दर्शनाय गच्छति । 26. गोपाल आश्रमं प्रविशति तत्र चर्षिं नमति । 27. ऋषये फलानि प्रयच्छति । 28. स ऋषेः पादौ पाणिभ्यां स्पृशति । 29. ऋषिः कट उपविशति । 30. अद्य स रामायणं गोपालाय कथयति । 31. रामस्य चरितमित्थमस्ति ।

32. अस्ति नृपतिर्दशरथो नाम । 33. तस्य चत्वारः पुत्राः सन्ति । 34. रामो लक्ष्मणो भरतः शत्रुघ्नश्चेति । (इति schließt hier eine Aufzählung ab; zu Deutsch: "nämlich") 35. रामः सीतां (Akk.) परिणयति । 36. दशरथस्यादेशाद्रामो वनं गच्छति । 37. रामेण सह सीता (Nom.) लक्ष्मणश्च वनं गच्छतः । 38. वने राक्षसो रावणः सीतां (Akk.) हरति । 39. रामः कपीन् सीताया (Gen.) अन्वेषणाय प्रेषयति । 40. कपिर्हनुमान् (Nom.) नाम समुद्रं तरति लङ्कां (Akk.) च प्रविशति । 41. तत्र स सीतां (Akk.) विन्दति । 42. तदनु रामः कपीनां सैन्यं रचयति । 43. स लङ्कां (Akk.) तेन सैन्येनाक्रामति । 44. युद्धे राक्षसा लक्ष्मणं व्यध्यन्ति । 45. तस्मात् कपीनां एक ओषधये हिमालयं गच्छति । 46. हिमालयात् स एकं गिरिमानयति । 47. तस्मिन् गिरावोषधयः सन्ति । 48. स ओषध्या लक्ष्मणं रक्षति । 49. रामो रावणं मारयति सीतां च विन्दति । 50. अरीणां गृहाणि कपयोऽग्निना दहन्ति । 51. एवं रामो धर्मं रक्षति । 52. ततो रामः स्वदेशं प्रतिगच्छति । 53. तत्र प्रासादे कवयो रामं प्रशंसन्ति । 54. रामः कीर्तिं लभते । 55. कविभिः सह स शिवं पूजयति ।

56. एवमृषिर्गोपालाय रामायणं कथयति । 57. पञ्चाद्गोपालो वनाद्गृहं गच्छति । 58. मार्गे गोपालो रामायणस्य वृत्तान्तं स्मरति ।

8.2. Der Rishi erzählt Gopala das Ramayana

1. gopālo grāme vasati |
Gopala lebt in einem Dorf.
2. tasya grāmasya samīpe vanam vartate |
In der Nähe seines Dorfes befindet sich ein Wald.
3. tasmin vane tāpasā vasanti |
In diesem Wald leben Asketen.
4. vanasya madhya āśramo vartate |
In der Mitte des Waldes liegt ein Ashram.
5. tāpasās tasmin āśrame vasanti |
Die Asketen wohnen in diesem Ashram.
6. te kuṭumbāni tyajanti vanam ca gacchanti |
Sie verlassen ihre Familien und gehen in den Wald.
7. tatra te muktiṃ kaṅkṣanti |
Dort streben sie nach Befreiung.
8. āśrame te katham muktiṃ labhante |
Wie erlangen sie im Ashram Befreiung?
9. prātaryadā sūrya udgacchati tadā tāpasā īśvaram pūjayanti |
Wenn morgens die Sonne aufgeht, (dann) verehren die Asketen Gott.
10. tato vṛkṣānām tale bhūmāv upaviśanti dhyānam ca kurvanti |
Dann setzen sie sich unter den Bäumen auf den Boden und meditieren.
11. sāyam api punar īśvaram pūjayanti |
Auch abends verehren sie wieder Gott.
12. rātryām api te dhyānam ca kurvanti |
Auch nachts meditieren sie.
13. evam tāpasā īśvarasya pūjanena muktiṃ labhante |
So erlangen die Asketen durch die Verehrung Gottes Befreiung.

14. āśrame sarvatra vṛkṣā rohanti |
Im Ashram wachsen überall Bäume,
15. bhojanāya tāpasā vṛkṣebhyaḥ phalāny ānayanti khadanti ca |
Die Asketen holen zu ihrem Genuss die Früchte von den Bäumen und essen sie.
16. vṛkṣeṣu kapayo vasanti |
Auf den Bäumen leben Affen.
17. te vṛkṣad vṛkṣaṃ plavante |
Sie springen von Baum zu Baum.
18. kapibhyo api vṛkṣāṇaṃ phalāni rocante te ca tāni khādanti |
Auch die Affen finden Gefallen an den Früchten der Bäume und fressen sie.
19. asti tasminn āśrama eka ṛṣi |
In diesem Ashram lebt ein Rishi.
20. ṛṣiḥ satyaṃ bodhati |
Ein Rishi erkennt die Wahrheit.
21. sa śrutināṃ sūktāni paśyati |
Er erschaut die Hymnen der heiligen Schriften (des Veda).
22. śiṣyāḥ śrutīḥ paṭhanti |
Die Schüler studieren die heiligen Schriften.
23. gopālo 'pi tasyarṣeḥ śiṣyo 'sti |
Auch Gopala ist ein Schüler dieses Rishis.
24. sa ṛṣiṃ vandate |
Er verehrt den Rishi.
25. adya sa ṛṣer darśanāya gacchati |
Heute geht er zum Darshana des Rishis.
26. gopāla āśramaṃ praviśati tatra ca ṛṣiṃ namati |
Gopala betritt den Ashram und verbeugt sich dort vor dem Rishi.

27. rṣaye phalāni prayacchati |
Er schenkt dem Rishi Früchte.
28. sa rṣeḥ pādaḥ pāṇibhyāṃ sprśati |
Er berührt die Füße des Rishis mit seinen (den) Händen.
29. rṣiḥ kaṭa upaviśati |
Der Rishi setzt sich auf eine Matte.
30. adya sa rāmāyaṇaṃ gopālāya kathayati |
Heute erzählt er Gopala das Ramayana:
31. rāmasya caritam ittham asti |
«So lautet die Lebensgeschichte des Rama.
32. asti nṛpatiḥ daśaratho nāma |
Es war einmal ein König namens Dasharatha.
33. tasya catvāraḥ putrāḥ santi |
Er hat vier Söhne.
34. rāmo lakṣmaṇo bharataḥ śatrughnaś ceti |
Nämlich Rama, Lakshmana, Bharata und Shatrughna.
35. rāmaḥ sītāṃ pariṇayati |
Rama heiratet Sita.
36. daśarathasya ādeśād rāmo vanaṃ gacchati |
Auf Befehl von Dasharatha geht Rama in einen Wald.
37. rāmeṇa saha sītā lakṣmaṇaś ca vanaṃ gacchataḥ |
Sita und Lakshmana gehen zusammen mit Rama in den Wald.
38. vane rākṣaso rāvaṇaḥ sītāṃ harati |
Im Wald raubt der Dämon Ravana Sita.
39. rāmaḥ kapīn sītāyā anveṣaṇāya preṣayati |
Rama schickt einen Affen auf die Suche nach Sita.
40. kapir hanumān nāma samudraṃ tarati laṅkāṃ ca praviśati |
Der Affe namens Hanuman überquert das Meer und betritt Sri Lanka.

41. tatra sa sītāṃ vindati |
Dort findet er Sita.
42. tadanu rāmaḥ kapīnāṃ sainyaṃ racayati |
Darauf stellt Rama ein Heer von Affen zusammen.
43. sa laṅkāṃ tena sainyaṅkrāmati |
Er erobert Sri Lanka mit diesem Heer.
44. yuddhe rākṣasā lakṣmaṇaṃ vyadhyanti |
Im Kampf verletzen die Dämonen Lakshmana.
45. tasmāt kapīnām eka ośadhaye himālayaṃ gacchati |
Deshalb geht einer der Affen für ein Heilkraut in den Himalaya.
46. himālayāt sa ekaṃ girim anayati |
Vom Himalaya bringt er einen Berg.
47. tasmin girav ośadhayaḥ santi |
Auf diesem Berg wachsen (sind) Heilkräuter.
48. sa ośadhyā lakṣmaṇaṃ rakṣati |
Er (der Affe) rettet Lakshmana mit einem Heilkraut.
49. rāmo rāvaṇaṃ mārayati sītāṃ ca vindati |
Rama tötet Ravana und findet Sita.
50. arīṇāṃ grhāṇi kapayo agninā dahanti |
Die Affen legen Feuer an die Häuser der Feinde.
51. evaṃ rāmo dharmaṃ rakṣati |
So hält Rama die göttliche Ordnung aufrecht.
52. tato rāmaḥ svadeśaṃ pratigacchati |
Darauf kehrt Rama in sein Land zurück.
53. tatra prāsāde kavayo rāmaṃ praśamsanti |
Dort im Palast preisen die Dichter-Weisen Rama.
54. rāmaḥ kīrtiṃ labhate |
Rama gelangt zu Ruhm und Ehre.

55. kavibhiḥ saha sa śivaṃ pūjayati |
Zusammen mit den Dichter-Weisen verehrt er Shiva.»
56. evaṃ ṛṣir gopālāya rāmāyaṇaṃ kathayati |
So erzählt der Rishi Gopala das Ramayana.
57. paścād gopālo vanād gṛhaṃ gacchati |
Danach geht Gopala vom Wald nach Hause.
58. mārge gopālo rāmāyaṇasya vṛttāntaṃ smarati ||
Unterwegs erinnert sich Gopala an die Geschichte des Ramayana.

Hilfestellungen zu 8.2 «Der Rishi erzählt Gopala das Ramayana»

2. samīpe: die Postposition verlangt den Genitiv
4. madhya: die Postposition verlangt auch den Genitiv
5. tasminn āśrame: nach Sandhi-Regel 49
6. te: Nom. Pl. m. des Demonstrativpronomens tad (der, dieser), hier also «diese/sie»
7. कङ्क्षन्ति = kaṅkṣanti von der √kaṅkṣ (1. Par.) «wünschen, begehren»
8. vyadhyanti: laut Lehmanns eigenem Vokabular und auch gemäss GPW müsste es «vidhyanti» heissen
9. prātar yadā ... tadā: «Wenn morgens ... dann ...»
10. tale: Postposition mit Genitiv
bhūmāv upaviśanti: entstanden aus bhūmau ...
12. rātryām (f.): Lok. Sg. für eine Zeitangabe
14. sarvatra: «überall»
15. bhojanāya: Dativ Sg. m.; «zwecks Genuss ...», «um zu geniessen ...»
phalāny ānayanti = phalāni ānayanti: die Verbform stammt von √ānī (1. Par.)
16. kapayo: nach Sandhi-Regel 1
17. vṛkṣād vṛkṣam = vṛkṣāt vṛkṣam: die erste Form ist Ablativ, die zweite Akkusativ, beide bezeichnen eine Richtung: die erste «woher», die zweite «wohin» (Sandhi-Regel 37)
plavante: von √plu (1. Ātm.)
18. tāni Nom. Pl. n. von tad, siehe Satz 6
19. tasminn āśrama: siehe Satz 5
eka ṛṣi: nach Sandhi-Regel 3
23. gopālo'pi, Sandhi-Regel 2
tasya ṛṣeḥ: Gen. Sg. m. von «tad» und von «ṛṣi», Sandhi 16
śiṣyo'sti: nach Sandhi-Regel 2
24. sa ṛṣim: Sandhi 3
25. sa ṛṣer darśanāya: Sandhi 3; ṛṣer = Gen. Sg. m. mit Sandhi-Regel 9, darśanāya: Dativ des Zweckes → «zum Zwecke des Anblicks», d.h. «um zu sehen, erschauen»
26. ca ṛṣim: nach Sandhi-Regel 16
28. pādaḥ pāṇibhyām: zwei Dualformen, die erste Akk. Dual n., die zweite Abl. Dual. m.
29. kaṭa: ist ein Lokativ, -e wird zu -a nach Sandhi-Regel 26
33. tasya ... santi «dessen sind», das Verb «haben» wird mit «sein + Genitiv» ausgedrückt
34. vier Eigennamen: Rāma, Lakṣmaṇa, Bharata und Śatrughna
36. daśarathasyādeśād rāmo = daśarathasya ādeśād rāmo: nach Sandhi 37
39. anveṣanāya: Dativ des Zweckes: «um zu suchen»
40. लङ्का damit ist das heutige Sri Lanka gemeint (Akk. der Richtung)
43. sainyenākṛāmati = sainyena ākrāmati (Sandhi 11)

44. युद्धे = yuddhe
vyadhyanti: siehe Satz 8
45. eka oṣadhaye: nach Sandhi 3
52. svadeśam: «in sein Land»
57. paścād gopālo = paścāt gopālo, nach Sandhi 34
vanād gṛham: nach der gleichen Regel
58. mārge: Lokativ von mārge «Weg», demzufolge «unterwegs»